

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО»**

**Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських
тварин**

ПРОГРАМА

**освітнього компонента (навчальної дисципліни)
підготовки фахівців ОПС фаховий молодший бакалавр
спеціальність 211 Ветеринарна медицина**

**Рожище
2022 р.**

Укладачі:

Ющак Є.В., Адамчук О.В. викладачі ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

Рецензенти:

Ющак О. В., Недопад Л. К., викладачі ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

Програма обговорена на засіданні циклової комісії

Ветеринарна медицина

Протокол від 25 липня 2022 року № 8

Голова циклової комісії Заяць О. Й.

Рекомендовано Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького»

Протокол від 25 серпня 2022 року № 11

При укладанні програми освітнього компонента (навчальної дисципліни) за основу взята орієнтовна програма навчальної дисципліни Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин рекомендована Науково-методичною радою Науково-методичного центру «Агроосвіта» (протокол від 23.03.2017 р. № 3)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин

Галузь знань 21 Ветеринарна медицина

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітньо-кваліфікаційний рівень фаховий молодший бакалавр

Загальна кількість годин 210

**Форма організації освітнього процесу та види навчальних занять
обсяг годин:**

Навчальні заняття:

• Лекції	46
• Лабораторні	12
• Практичні заняття	62
• Самостійна робота	90
• Форма підсумкового контрольного
заходу	екзамен

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин» разом з іншими спеціальними дисциплінами формує активний, комплексний, економічно виправданий і науково обґрунтований підхід фахівця ветеринарної медицини у вирішенні питань інтенсивного розвитку тваринницької галузі і виробництва продукції високої якості.

Міждисциплінарні зв'язки: «Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин», «Патологічна фізіологія та патологічна анатомія сільськогосподарських тварин», «Фармакологія з рецептурою», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Епізоотологія з мікробіологією», «Хірургія ветеринарної медицини», «Тваринництво, зоогігієна і ветеринарна санітарія», «Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин», «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин», «Економіка сільського господарства», «Організація ветеринарної справи».

Мета дисципліни «Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин» - формування у студентів професійного мислення і активного, і порогового підходу під час вирішення практичних завдань ветеринарної медицини.

Основними завданнями дисципліни є набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок і клінічної діагностики, загальної профілактики і терапії внутрішніх хвороб тварин; вивчення етіології, патогенезу, симптомів, патологоанатомічних змін, особливостей діагностики, перебігу, прогнозу, лікування та профілактики окремих внутрішніх хвороб; оволодіння терапевтичною технікою; ведення ветеринарної реєстраційної і звітної документації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- план і методи клінічної, лабораторного та інструментального дослідження тварин;
- послідовність і методику дослідження окремих органів і систем;
- загальну профілактику і терапію внутрішніх хвороб;
- основні прийоми і методи терапевтичної техніки;
- окремі внутрішні хвороби тварин, методи їх діагностики, лікування і профілактики;

уміти:

- досліджувати хвору тварину;
- ставити діагноз;
- надавати лікувальну допомогу хворим тваринам;
- проводити диспансеризацію;
- організовувати заходи з профілактики незаразних хвороб тварин;
- вести журнал реєстрації хворих тварин, історію хвороби, диспансерну документацію.

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання навчальних програм викладачі можуть вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст навчального матеріалу та розподіл навчальних годин за темами в межах бюджету часу, відведеному навчальним планом на вивчення

дисципліни. Внесені зміни та доповнення мають бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ		Тема		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	лабораторні заняття	практичні заняття	самостійна робота	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Клінічна діагностика внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин	1.1.	Вступ. Основи клінічної діагностики внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин.	2	-	4	1	7
		1.2.	Дослідження серцево-судинної системи	2	-	2	-	4
		1.3.	Дослідження дихальної системи	2	-	2	2	6
		1.4.	Дослідження системи органів травлення	2	-	2	4	8
		1.5.	Дослідження сечової системи	-	2	-	4	6
		1.6.	Дослідження нервової системи	2	-	-	4	6
		1.7.	Дослідження системи крові	-	2	-	-	2
		1.8.	Історія хвороби.	-	-	-	1	1
		Всього за розділ			10	4	10	16
2.	Загальна профілактика і терапія внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин	2.1.	Загальна профілактика внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин	-	-	-	2	2
		2.2.	Основи загальної терапії	-	-	-	2	2
		2.3.	Методи терапії	-	-	2	-	2
		2.4.	Терапевтична техніка	-	-	4	-	4
		Всього за розділ			-	-	6	4
3.	Внутрішні незаразні хвороби	3.1.	Хвороби серцево-судинної системи	2	-	2	2	6
		3.2.	Хвороби дихальної системи	2	-	2	8	12
		3.3.	Хвороби системи травлення	8	-	16	16	40
		3.4.	Хвороби печінки	2	-	-	-	2
		3.5.	Хвороби очеревини	-	-	-	2	2
		3.6.	Хвороби сечової системи	2	2	-	-	4
		3.7.	Хвороби нервової системи	2	-	-	-	2

		3.8.	Хвороби системи крові	-	-	4	4	8
		3.9.	Хвороби обміну речовин і ендокринних органів	2	-	4	8	14
		3.10.	Хвороби шкіри	-	-	-	4	4
		3.11.	Отруєння	6	4	4	8	22
Всього за розділ				26	6	32	52	116
4	Хвороби молодняка	4.1.	Хвороби органів травлення і печінки	-	-	4	4	8
		4.2.	Хвороби органів дихання	-	-	2		2
		4.3.	Хвороби обміну речовин	2	-	2	4	8
		4.4.	Хвороби імунної системи	-	-	-	4	4
Всього за розділ				2	-	8	12	22
5	Хвороби птиці	5.1.	Хвороби органів дихання	2	-	-	-	2
		5.2.	Хвороби органів травлення	2	-	-	-	2
		5.3.	Хвороби обміну речовин	-	-	2	-	2
Всього за розділ				4	-	2	-	6
6	Хвороби хутрових звірів	6.1.	Хвороби органів травлення і печінки	2	-	-	-	2
		6.2.	Хвороби обміну речовин	-	-	2	2	4
Всього за розділ				2	-	2	2	6
7	Диспансеризація с.г.тварин	7.1	Диспансеризація сільськогосподарських тварин	2	2	2	4	10
Всього за розділ				2	2	2	4	10
Разом годин з навчальної дисципліни				46	12	62	90	210

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. КЛІНІЧНА ДІАГНОСТИКА ВНУТРІШНІХ НЕЗАРАЗНИХ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

1.1. Вступ. Основи клінічної діагностики внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин

Визначення дисципліни «Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин». Структурно-логічна схема дисципліни, її мета, завдання та значення у формуванні фельдшера ветеринарної медицини Історія розвитку дисципліни. Роль ветеринарної науки і практики у профілактиці внутрішніх хвороб.

Поняття про клінічну діагностику хвороб тварин її мета і завдання. Охорона праці під час проведення діагностичних досліджень тварин. Клінічна документація. Основні (загальноклінічні) методи дослідження: огляд, пальпація, перкусія, аускультация, термометрія. Додаткові (спеціальні) методи дослідження: лабораторні, інструментальні, функціональні. Симптоми і синдроми хвороб. Діагноз та його різновиди. Прогноз та його різновиди

План клінічного дослідження. Попереднє ознайомлення з хворою твариною: респірація, анамнез. Загальне дослідження тварини: визначення габітусу, дослідження волосяного покриву, шкіри та її похідних, видимих слизових оболонок, поверхневих лімфатичних вузлів, аналіз результатів термометрії.

Практичні заняття 1, 2

Вивчення правил поводження з тваринами, методів їх фіксації і приборкання. Техніка безпеки та особиста гігієна під час роботи з тваринами.

Вивчення методів клінічного дослідження тварин

Реєстрація тварин. Анамнез.

Дослідження загального стану тварини. Застосування сучасних електронних приладів і комп'ютерних технологій при клінічному дослідженні.

1.2. Дослідження серцево-судинної системи

План дослідження серцево-судинної системи.

Дослідження серцевої ділянки: огляд, пальпація; серцевий поштовх та його зміни. Перкусія ділянки серця. Аускультация серця. Тони серця, їх походження і зміни. Шуми серця, їх класифікація, походження і характеристика.

Дослідження кровоносних судин. Артеріальний пульс, його клінічне оцінювання. Дослідження вен. Різновиди венозного пульсу. Артеріальний і венозний кров'яний тиск. Спеціальні методи дослідження серця: електрокардіографія, фонокардіографія, їх клінічне значення.

Практичне заняття 3

Дослідження серцево-судинної системи різних видів тварин з використанням сучасних технологій.

1.3. Дослідження дихальної системи

План дослідження дихальної системи.

Дослідження дихальних рухів: частота, тип, ритм, сила і симетричність дихання, їх клінічне оцінювання. Задишка.

Дослідження верхнього відділу дихальної системи. Дослідження кашлю.

Огляд, пальпація і перкусія грудної клітки. Визначення меж легень та їх зміни. Перкусійний звук клінічно здорових тварин та під час захворювань легень і плеври.

Аускультация легень. Фізіологічні дихальні шуми, їх походження та зміни. Патологічні дихальні шуми. їх клінічне оцінювання.

Практичне заняття 4

Дослідження системи органів дихання тварин за новітньою технологією.

1.4. Дослідження системи органів травлення

План дослідження системи органів травлення.

Апетит і його зміни. Спрага. Дослідження приймання корму і води. Розлади жування і ковтання. Відригування і ремигання, їх розлади. Блювання та його клінічне оцінювання.

Дослідження рота та органів ротової порожнини. Дослідження глотки. Дослідження стравоходу.

Дослідження черева. Дослідження передшлунків і сичуга.

Дослідження шлунка у коней, свиней і дрібних тварин.

Дослідження кишечника.

Акт дефекації і його розлади. Дослідження фекалій.

Дослідження печінки: огляд, пальпація і перкусія ділянки печінки.

Практичні заняття 5, 6

Дослідження системи органів травлення сільськогосподарських тварин з використанням сучасних технологій.

1.5. Дослідження сечової системи

План дослідження системи органів сечовиділення.

Дослідження акту сечовиділення. Розлади сечоутворення і сечовиділення.

Дослідження нирок, сечоводів, сечового міхура і уретри.

Дослідження сечі: фізичні властивості, хімічні властивості, мікроскопічні дослідження осаду сечі.

Лабораторне заняття 1

Методи взяття сечі у різних видів тварин. Дослідження сечі сільськогосподарських тварин.

Визначення фізичних і хімічних показників сечі. Порівняння результатів дослідження у різних видів тварин.

1.6. Дослідження нервової системи

План дослідження нервової системи.

Дослідження поведінки тварини

Дослідження черепа і хребта Дослідження органів чуття. Дослідження поверхневої і глибокої чутливості.

Дослідження рухової сфери; розлади рухової сфери: парези, паралічі, зміни м'язового тону, атаксії.

Дослідження рефлексів. Дослідження вегетативного відділу нервової системи.

1.7. Дослідження системи крові

План дослідження системи крові.

Методи взяття крові.

Дослідження фізичних властивостей крові.

Морфологічне дослідження крові: підрахунок кількості еритроцитів і лейкоцитів. Лейкограма периферичної крові.

Біохімічне дослідження крові. Визначення рівня глюкози (за допомогою глюкометра).

Лабораторні заняття 2-4

Взяття крові у різних видів тварин.

Визначення швидкості осідання еритроцитів. Визначення у крові вмісту гемоглобіну, кількості еритроцитів і лейкоцитів. Виготовлення і забарвлення мазків крові. Виведення лейкограми. Порівняння результатів дослідження у різних видів тварин.

1.8. Історія хвороби

Загальні відомості про хвору тварину: реєстрація, анамнез, загальне дослідження тварини, дослідження окремих систем і органів, спеціальні і лабораторні дослідження. Діагноз, прогноз, схема лікування хвороби. Перебіг захворювання та лікування. Епікриз.

2. ЗАГАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА І ТЕРАПІЯ ВНУТРІШНІХ НЕЗАРАЗНИХ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОЇ ОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

2.1. Загальна профілактика внутрішніх незаразних хвороб сільськогосподарських тварин

Основи профілактики внутрішніх хвороб тварин: повноцінна годівля, висока якість кормів і води, забезпечення оптимального мікроклімату у приміщеннях, моціон, контроль за станом обміну речовин і здоров'я тварин. профілактика хвороб у пасовищний період

2.2. Основи загальної терапії

Принципи терапії. Єдність організму і зовнішнього середовища, цілісність організму, індивідуальність, фізіологічність і комплексність терапії, проведення лікування на ранніх стадіях хвороби

Види терапії. Етіотропна терапія: антимікробна, антидототерапія, терапія хіміопрепаратами, специфічними сироватками, імуноглобулінами. Пробіотикотерапія.

Патогенетична терапія, її суть і різновиди. Терапія, що регулює нервовотрофічні функції. Неспецифічна стимулювальна : терапія, її суть і різновиди.

Протеїнотерапія (гемо-, серо- і лактотерапія). Лізато- і органотерапія, тканинна терапія. Імуностимулювальна терапія.

Замінна терапія: вітаміно-, ферменто- і гормонотерапія, застосування макро-і мікроелементів, переливання крові. Симптоматична терапія.

2.3. Методи терапії

Дієтотерапія, її суть, види та особливості застосування під час захворювань різних органів і систем. Приготування та застосування дієтичних кормів. Штучна годівля.

Фізіотерапія. Класифікація методів фізіотерапії.

Фототерапія. Природні та штучні джерела променів, біологічна дія світла на організм тварини. Методика застосування штучних джерел променів, групове та індивідуальне опромінення.

Електротерапія. Біологічна дія електричного струму на організм тварини. Гальванізація, електрофорез, діатермія, дарсонвалізація, ультрависокочастотна терапія.

Механотерапія: масаж, моціон.

Гідротерапія: душ, обливання, обмивання, купання, ванни.

Термотерапія: компреси, грілки, парафіне-, глино-, грязелікування

Практичне заняття 7

Ознайомлення зі штучними джерелами інфрачервоних і ультрафіолетових променів та приладами для електротерапії з використанням сучасних технологій.

2.4.Терапевтична техніка

Індивідуальні та групові методи введення лікарських речовин.

Ентеральні методи введення лікарських препаратів: через рот, за допомогою зондів, у рубець, книжку, введення ліків у пряму кишку.

Парентеральне введення ліків підшкірне внутрішньом'язове, внутрішньовенне, внутрішньочеревне та ін.

Введення лікарських речовин в органи дихання- внутрішньотрахеальне, інгаляція, аерозолетерапія.

Введення ліків в органи сечовиділення

Введення зондів: зондування нитика у коня, свині, собаки, рубця у великої і дрібної рогатої худоби.

Введення в сітку магнітних зондів і кілець. Техніка проколу рубця, і книжки, сліпої кишки у коня. Техніка постановки клізм. Катетеризація сечового міхура. Пункція плеври.

Практичні заняття 8—10

Відпрацювання ентеральних методів введення лікарських речовин тваринам різних видів.

Парентеральне введення лікарських речовин в організм тварини.

Зондування шлунка у коня, свині, собаки, рубця у великої і дрібної рогатої худоби. Введення в сітку магнітних зондів і кілець.

Постановка клізм.

Прокол рубця, книжки у жуйних тварин та сліпої кишки у коня.

Катетеризація сечового міхура.

Промивання слизової оболонки носової порожнини. Промивання слизової оболонки ротової порожнини.

3. ВНУТРІШНІ НЕЗАРАЗНІ ХВОРОБИ

3.1.Хвороби серцево-судинної системи

Класифікація і поширення хвороб серцево-судинної системи.

Перикардит. Міокардит. Міокардоз. Ендокардит.

Поняття про вади серця.

Практичне заняття 11

Вивчення хвороб серцево-судинної системи. Надання лікувальної допомоги хворим тваринам із застосуванням сучасних терапевтичних засобів і новітніх технологій. Аналіз ефективності лікування.

3.2. Хвороби дихальної системи

Класифікація і поширення хвороб дихальної системи.
Кровотеча з носа. Риніт. Ларингіт. Бронхіт.
Крупозна пневмонія. Катаральна бронхопневмонія. Аспіраційна
Пневмонія. Ателектична пневмонія. Гіпостатична пневмонія. Метастатична пневмонія. Гнійно-некротична пневмонія.
Набряк легень. Емфізема легень. Плеврит.

Практичні заняття 12, 13

Вивчення хвороб дихальної системи. Надання лікувальної допомоги тваринам з хворобами органів дихання із застосуванням сучасних терапевтичних засобів та новітніх технологій. Аналіз ефективності лікування.

3.3. Хвороби системи травлення

Класифікація і поширення хвороб системи травлення.
Стоматити. Виразки язика. Фарингіт. Закупорення стравоходу.
Гіпотонія й атонія передшлунків. Тимпанія рубця. Ацидоз рубця. Алкалоз рубця. Румініт. Травматичний ретикуліт і ретикулоперитоніт. Закупорення книжки.
Запалення сичуга. Зміщення сичуга.
Гастрит. Виразкова хвороба. Гастроентерит.
Гостре розширення шлунка. Метеоризм кишок. Катаральна ентералгія. Хімо́стаз. Копро́стаз. Обтурація кишечника. Механічна непрохідність кишечника. Тромбоемболічні кольки.

Практичні заняття 14—17

Вивчення хвороб органів травлення. Надання лікувальної допомоги тваринам з хворобами органів травлення із застосуванням сучасних терапевтичних засобів та новітніх технологій. Аналіз ефективності лікування.

3.4. Хвороби печінки

Класифікація і поширення хвороб печінки.
Синдроми захворювань печінки.
Гепати. Гепатодистрофія. Цироз печінки. Абсцеси печінки.

3.5. Хвороби очеревини

Перитоніт. Асцит.

3.6. Хвороби сечової системи.

Класифікація і поширення хвороб сечової системи.
Основні синдроми хвороб сечовидільної системи.

Нефрит. Нефроз. Уроцистит. Сечокам'яна хвороба (уролітіаз).

Лабораторне заняття 5

Дослідження сечі від хворих тварин. Порушення отриманих результатів з фізіологічними показниками.

3.7. Хвороби нервової системи

Класифікація і поширення хвороб нервової системи.
Симптоми і синдроми захворювань нервової системи.
Тепловий удар. Сонячний удар.
Менінгоенцефаліт. Менінгомієліт.
Неврози.
Синдром стресу та його профілактика.

3.8. Хвороби системи крові

Анемії: постгеморагічна, гіпопластична і гемолітична.

Лабораторне заняття 6

Дослідження крові від хворих тварин. Визначення вмісту гемоглобіну, лейкоцитів. Порівняння отриманих результатів з фізіологічними показниками.

3.9. Хвороби обміну речовин і ендокринних органів

Класифікація хвороб обміну речовин.
Кетоз корів, овець, свиней. Міоглобінурія. Аліментарна дистрофія.
Остеодистрофія. Пасовищна тетанія.
Йодна недостатність. Гіпокобальтоз. Гіпокупроз. Недостатність цинку.
Недостатність жиророзчинних вітамінів: А, Д, Е, К.
Недостатність водорозчинних вітамінів: тіаміну, рибофлавіну, нікотинової піридоксину, ціанокобаламіну, аскорбінової кислоти.

Практичне заняття 18

Вивчення хвороб обміну речовин. Проведення лікування та профілактики із застосуванням сучасних лікарських засобів. Аналіз ефективності лікування.

3.10. Хвороби шкіри

Екзема, бражний мокрець, кропивниця, сироваточна хвороба, дерматит.

3.11. Отруєння

Поняття про токсикологію. Загальні принципи діагностики отруєнь.
Загальні принципи лікування і профілактики отруєнь.
Отруєння кормами, забрудненими фосфорорганічними, ртутьорганічними, хлорорганічними сполуками.
Отруєння кухонною сіллю. Отруєння сечовиною.
Отруєння нітратами і нітритами.
Отруєння кормами, які містять синильну кислоту.
Отруєння ріпаком. Отруєння гірчицею. Отруєння соланіном.
Отруєння кормовою мелясою.

Отруєння рослинами, які мають фотодинамічну дію.
Отруєння люпином, жовтцями, хвощами, цикутою отруйною, чемерицею.
Мікотоксикози: фузаріотоксикози, стахіботріотоксикоз,
клавіцепстоксикоз.

Практичні заняття 19—22

Надання невідкладної допомоги під час гострих отруєнь тварин.
Антидототерапія.

Відбір, пакування, пересилка кормів для санітарно-гігієнічних і хіміко-токсикологічних досліджень.

Відбір, пакування і пересилка матеріалу від трупів і хворих тварин при підозрі на отруєння.

Ознайомлення з гербарієм отруйних рослин регіону.

Ознайомлення із зразками мінеральних добрив.

4. ХВОРОБИ МОЛОДНЯКУ

4.1. Хвороби органів травлення і печінки

Поширення хвороб молодняку та економічні збитки від них.

Особливості вікової фізіології молодняку.

Хвороби із синдромом діареї: казеїно-безоарна хвороба, молозивний токсикоз, диспепсія.

Гастроентерит. Періодична тимпанія телят і ягнят. Безоарна хвороба.

Ентералгія. Токсична дистрофія печінки.

Практичні заняття 23, 24

Надання лікувальної допомоги молодняку і хворобами органів травлення, застосовуючи сучасні терапевтичні засоби та новітні технології. Аналіз ефективності лікування.

4.2. Хвороби органів дихання

Бронхопневмонія.

Практичне заняття 25

Надання лікувальної допомоги молодняку з хворобами органів дихання, застосовуючи сучасні терапевтичні засоби та новітні технології. Аналіз ефективності лікування.

4.3. Хвороби обміну речовин

Аntenатальна гіпотрофія. Гіпоглікемія поросят. Гіпопластична анемія поросят, телят, ягнят. Недостатність ретинолу. Д-гіповітаміноз (рахіт). Білом'язова хвороба. Ензоотична атаксія ягнят. Паракератоз поросят.

Практичні заняття 26, 27

Вивчення хвороб молодняку із порушенням обміну речовин та надання їм лікувальної допомоги. Аналіз ефективності лікування. Розробка заходів щодо профілактики хвороб обміну речовин у молодняку.

4.4. Хвороби імунної системи

Клітинні і гуморальні фактори імунного захисту. Імунні дефіцити.

5. ХВОРОБИ ПТИЦІ

5.1. Хвороби органів дихання

Риніт. Синусит. Ларинготрахеїт. Бронхопневмонія. Аероцистит.

5.2. Хвороби органів травлення

Стоматит гусей. Запалення вола. Закупорення вола. Кутикуліт (аліментарний гастрит). Диспепсія молодняку. Гастроентерит. Клоацит. Дистрофія печінки.

5.3. Хвороби обміну речовин

Гіповітамінози А, Д, Е, К. Гіповітамінози групи В. Сечокислий діатез. Аптеріоз випадання пера. Пероз в індиценят і курчат. Канібалізм. Білом'язова хвороба. Сальпінгоперитоніт (жовтковий перитоніт), ускладнена яйцекладка.

Практичне заняття 28

Проведення лікування та профілактики хвороб птиці з порушенням обміну речовин. Аналіз ефективності лікування.

6. ХВОРОБИ ХУТРОВИХ ЗВІРІВ

6.1. Хвороби органів травлення і печінки

Стоматит. Гостре розширення шлунка. Диспепсія. Гастроентерит.

6.2. Хвороби обміну речовин

Гіповітамінози А, Д, Е, С і групи В. Аліментарна анемія. Дизурія (підмокання). Сечокам'яна хвороба (уролітіаз).

Практичне заняття 29

Вивчення хвороб хутрових звірів з порушенням обміну речовин. Проведення лікування та профілактики. Аналіз ефективності лікування.

7. ДИСПАНСЕРИЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

Визначення, мета, основні завдання, терміни та етапи диспансеризації. Аналіз виробничих показників. Визначення клінічного статусу тварин.

Лабораторні дослідження. Оцінка якості кормів. Аналіз годівлі. Аналіз утримання тварин. Аналіз одержаних даних. Висновки та пропозиції.

Особливості проведення диспансеризації: корів і нетелей; телят у родильному відділенні та профілакторії; молодняку в господарствах з виробництва яловичини; молодняку в період вирощування і відгодівлі.

Особливості диспансеризації овець, коней, свиней.

Практичні заняття 30,31

Диспансеризація корів і нетелей на фермі.

Взяття крові, сечі, молока від тварин контрольних груп для лабораторних досліджень. Оформлення супровідної документації.

Аналіз одержаних даних, висновки та пропозиції.

3. САМОСТІЙНА РОБОТА

Підготовка кваліфікованих фахівців конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до компетентної і ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні європейських і світових стандартів можлива за умов підвищення ролі самостійної роботи студентів. Тому самостійна робота студента, є не тільки важливою формою навчального процесу, а й має стати його основою.

Визначені теми самостійного вивчення повинні бути відображені в навчальній програмі, розглянуті на засіданні предметної (циклової) комісії та затверджені заступником директора з навчальної роботи.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ДЖЕРЕЛА

1. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25.06.1992 р. № 2498-ХІІ (із змінами і доповненнями).
2. Левченко В.І., Судаков М.О., Мельник Й.Л. та ін. Клінічна діагностика хвороб тварин / За ред. В.І. Левченка. - Київ : Урожай, 1995. 368 с.
3. Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / За ред. В.І. Шевченка. - Біла Церква, 2004. 608 с.
4. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Судаков М.О. та ін. Внутрішні хвороби тварин. Ч. 1. / За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 1999. 376 с.
5. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Влізло В.В. та ін. Внутрішні хвороби тварин 4.2.1 За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2001. 544 с.
6. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Богатко Л.М. та ін. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : практикум І За ред. В.І. Левченка. — Біла Церква, 2000. 224 с.
7. Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. Ветеринарна клінічна біохімія / За ред. В.І. Шевченка і В.Л. Галласа. - Біла Церква, 2002. 400 с.
8. Левченко В.І., Судаков М.О., Харута Г.Г. та ін. Ветеринарна диспансеризація сільськогосподарських тварин : довідник І За ред. В.І. Левченка. Київ : Урожай, 1991. 304 с.

9. Судаков М.О., Цвіліховський М.І., Береза В.І. та ін. Внутрішні незаразні хвороби тварин / За ред. М.О. Судакова. — Київ : Мета, 2002. 352 с.

10. Судаков М.О., Береза В.І. та ін. Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин : практикум. - Київ : Вища школа, 1995. 206 с.

11. Цвіліховський М.І., Береза В.І., Січкарь В.С. та ін. Внутрішні незаразні хвороби тварин / За ред. М.І. Цвіліховського. - Київ : Аграрна освіта, 2014. 614с.

Інтернет-ресурси:

Електронні підручники Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин:

https://drive.google.com/file/d/0B7lCmRFjLP4MbTNRyUVKQlBKZkE/view?resourcekey=0-BGK8rLw6uD8_KNC98QSfAQ

https://drive.google.com/file/d/1a89dETROpDvsdX51Ri_QYUgKqtLjJpES/view

https://drive.google.com/file/d/1_foJahfxprEvXdqGlGQhDtsWebblfsgl/view

Навчальні відеофільми:

Фіксація тварин.

Клінічні методи дослідження.

Загальні методи дослідження тварин.

Дослідження серцево-судинної системи.

Дослідження дихальної системи.

Дослідження травної системи.

Шляхи введення лікарських речовин.